

คำนำ

คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เป็นการรวบรวมและบูรณาการจากคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน ก.ค.ศ.เป็นหลักเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนทำให้คู่มือเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

นางสุพัตรา แสนอุบล   ผู้รวบรวม/เรียบเรียง
นางพินทุมดี เหล่ากว้าง   ผู้รวบรวม/ผู้พิมพ์

สารบัญ

	หน้า
ความหมาย	๑
กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑
ความสำคัญ	๑
กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก	๒
กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ	๓
การใช้สิทธิเรียกร้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	๓
อายุความในการใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน	๔
กรณีเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๕
กรณีเกิดความเสียหายแก่สถานศึกษา	๗
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด	๗
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด	๘
แผนภูมิแสดงการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด	๙
ภาคผนวก	
แบบฟอร์ม	๑๐ - ๒๒

**คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่**

.....

ละเมิด คือ การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ รวมถึงทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด

ละเมิดจึงมีองค์ประกอบ ๓ ประการ ดังนี้

๑. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ
๒. กระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย
๓. บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย

กฎหมาย กฏ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. คำสั่ง สพฐ. ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ เรื่องมอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗
๔. คำสั่ง สพฐ. ที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗
๕. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๔๙ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ
๖. หนังสือ สพฐ. ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติขั้นตอนตามการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด
๗. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑ เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๘. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
๙. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ความสำคัญ เนื่องจากได้ยกเลิกระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง เพราะไม่ว่ากรณีใด ๆ หากเกิดความเสียหายเจ้าหน้าที่จะถูกฟ้อง และต้องชดใช้เต็มจำนวนแม้ว่าจะเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ไม่ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อเพียงเล็กน้อย ทำให้ข้าราชการขาดขวัญกำลังใจไม่กล้าตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยเกรงว่าจะต้องรับผิดชอบในเรื่องนั้นเป็นการส่วนตัว จึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีเจตนารมณ์เยี่ยวยาให้ข้าราชการได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นและเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ

เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดมี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

๑.๑ หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ขับรถของทางราชการไปติดต่อกับราชการแล้วไปชนรถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย กรณีเช่นนี้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในผลแห่งละเมิดนั้น บุคคลภายนอกหรือประชาชนผู้ได้รับความเสียหายสามารถร้องขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ แต่จะฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

๑.๒ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว ต่อผู้เสียหาย ในผลแห่งละเมิดของเจ้าหน้าที่มิได้กระทำไปในการปฏิบัติหน้าที่ (ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐) เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ขับรถของทางราชการไปทำธุระส่วนตัวโดยมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ชนกับบุคคลภายนอก ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น จึงไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๑.๓ การไล่เบียดแค้นเจ้าหน้าที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

(๑) หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ถ้าเจ้าหน้าที่กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง(มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) กล่าวคือ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำโดยประมาทเลินเล่อไม่ถึงขั้นร้ายแรง หน่วยงานของรัฐไม่สามารถไล่เบียดจากเจ้าหน้าที่ได้ โดยเมื่อหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกผู้เสียหายไปแล้วความรับผิดย่อมตกเป็นพับแก่หน่วยงานของรัฐแห่งนั้น แต่หากเป็นกรณีเจ้าหน้าที่กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหน่วยงานของรัฐมีสิทธิไล่เบียดจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้

การที่จะพิจารณาว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงแต่ละกรณีไป โดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจะมีลักษณะไปในทางที่บุคคลนั้นได้กระทำไปโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายขึ้น หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยก็คงได้คาดเห็นการอาจเกิดความเสียหายเช่นนั้น

(๒) จำนวนเงินที่เรียกให้ชดใช้หรือไล่เบียดพิจารณาจาก

- ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี (มาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) เช่น การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท เจ้าหน้าที่ยอมไม่มีเงินเพียงพอที่จะชดใช้เต็มจำนวนของความเสียหายได้อย่างแน่นอน หรือกรณีเจ้าหน้าที่ขับรถชนบุคคลภายนอกต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นมีเงินเดือนเพียงเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท หากจะให้ชดใช้เงินเต็มจำนวนที่ทางราชการจ่ายไปย่อมต้องมีการพิจารณาจำนวนเงินที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่เจ้าหน้าที่ซึ่งกระทำละเมิดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

- ความผิดหรือความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม (มาตรา ๘ วรรคสาม) เช่น เจ้าหน้าที่นำรถยนต์ของทางราชการไปปฏิบัติหน้าที่แล้วเกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชน รถยนต์ของบุคคลภายนอก เนื่องจากระบบเบรกของรถราชการไม่ทำงาน อันสืบเนื่องมาจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐที่ไม่จัดให้มีการบำรุงรถยนต์คันดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ

หรือในกรณีระบบการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการบกพร่องทำให้ได้คนที่ไม่มีคุณภาพเข้ามารับราชการหรือระบบการฝึกงานของหน่วยงานบกพร่องโดยส่งเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ไปปฏิบัติงานในขณะที่ยังมีได้จัดให้มีการฝึกงานอย่างเพียงพอ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องหักส่วนความรับผิดชอบและความบกพร่องดังกล่าวออกด้วย และต้องพิจารณาว่าการละเมิดเกิดจากส่วนใดมากกว่ากัน และควรกำหนดสัดส่วนต่อกันเท่าใด หากความเสียหายที่เกิดขึ้นมีส่วนหนึ่งเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมเมื่อได้หักส่วนความรับผิดชอบดังกล่าวออกจากค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้แล้ว ค่าเสียหายที่เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมดังกล่าวถือเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ และเป็นພັບແກ່หน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๓) กรณีละเมิดเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายคน เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น (มาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) เจ้าหน้าที่ไม่ต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น กรณีผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการทุจริตนำเงินของทางราชการไปใช้ส่วนตัวจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท แล้วบุคคลนั้นถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาหรือหลบหนีไปทางราชการไม่สามารถเรียกร้องได้ บุคคลดังกล่าว ชดใช้ค่าเสียหายได้ หากให้เจ้าหน้าที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทางราชการก็จะไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจเป็นผู้บังคับบัญชาของบุคคลทุจริตดังกล่าว โดยหากมีผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ คน ก็ต้องร่วมกันรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งสามคนจนกว่าทางราชการจะได้รับการชดใช้เงินครบ ๙๐๐,๐๐๐ บาท แม้ว่าคนใดคนหนึ่งจะชำระเงินแล้วจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ก็ยังต้องผูกพันรับผิดชอบในเงินส่วนที่เหลืออีก ๖๐๐,๐๐๐ บาท ต่อไป แต่ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดได้ให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจมีส่วนร่วมในการกระทำละเมิด โดยให้ชดใช้แต่เฉพาะในส่วนของตนเองเท่านั้น เช่น ในฐานะผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยอาจต้องรับผิดชอบชดใช้เพียงอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายเท่านั้นก็หลุดพ้นจากความรับผิด หรือหากอยู่ในฐานะที่ยากแก่การควบคุมดูแลบุคคลดังกล่าวอาจไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายเลย หรือชดใช้ในอัตราน้อยที่สุดก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีไป

๒. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

๒.๑ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้นำบทบัญญัติกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘) ดังนี้

- (๑) ต้องรับผิดชอบเมื่อกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- (๒) ต้องรับผิดชอบตามสัดส่วนแห่งการกระทำ
- (๓) กรณีการกระทำละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนแต่ละคนต้องรับผิดชอบเฉพาะส่วนของตน

๒.๒ ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

- (๑) ต้องรับผิดชอบเมื่อกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ
- (๒) ต้องรับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหาย
- (๓) กรณีการกระทำละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนให้ร่วมกันรับผิดชอบใช้

ลูกหนี้ร่วม

๓. การใช้สิทธิเรียกร้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- ๓.๑ การร้องขอให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๑๑

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

(๑) เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับคำร้องจากบุคคลภายนอก กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หรือไม่

(๒) หากผลปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อบุคคลภายนอกให้กำหนดค่าเสียหาย และแจ้งให้แก่ผู้เสียหายที่ยื่นคำร้อง

(๓) หากหน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของตนไม่ต้องรับผิดก็ให้ยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

(๔) หากผู้เสียหายไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐให้มีสิทธิฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน

๓.๒ การเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้เงินให้แก่หน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

(๑) หน่วยงานของรัฐมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงิน

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่ไม่ชำระเงินภายในเวลาที่กำหนด หน่วยงานของรัฐมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๓.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถชดใช้เงินได้ในคราวเดียว (มาตรา ๑๓) ให้เจ้าหน้าที่ผ่อนชำระเงินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยให้พิจารณาผ่อนผันตามความเหมาะสมและต้องมีใช้กรณีที่เกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และเป็นกรณีที่ต้องผ่อนชำระเต็มจำนวนที่ต้องรับผิด รวมทั้งดอกเบี้ยค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่)

๔. อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

๔.๑ หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดอายุความ **สองปี** นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

๔.๒ กรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดให้สิทธิเรียกร้องนั้นมีกำหนดอายุความ **หนึ่งปี** นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

๔.๓ ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิจะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย (มาตรา ๙)

๔.๔ บุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ภายในกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือภายในกำหนดอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘)

ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แยกเป็น ดังนี้

๑. กรณีเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ รายงานความเสียหายให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๑.๒ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด เพื่อสอบสวนให้ได้ความว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ ตามคำสั่ง สพฐ. ที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ซึ่งเป็นกระบวนการแรกที่ต้องดำเนินการ(เบื้องต้น) เมื่อทราบว่าเกิดความเสียหาย (ต่อไปนี้จะใช้คำว่าคณะกรรมการชุด ๑) ในการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดที่ ๑ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการประจำ แต่ถ้ามีเหตุจำเป็น เช่น ไม่มีข้าราชการประจำก็อาจแต่งตั้งลูกจ้างประจำร่วมเป็นกรรมการได้ จำนวนไม่น้อยยกกว่า ๓ คน และกำหนดเวลาให้แล้วเสร็จไว้

หน้าที่ของคณะกรรมการชุด ๑ ได้แก่ รวบรวมพยานเอกสาร พยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานวัตถุ อื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากอะไร มีสาเหตุใด จำนวนความเสียหายเท่าใด และมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำหรือไม่

เนื่องจากไม่มีระเบียบ กฎหมาย กำหนดแนวทางการสอบไว้จึงควรนำหลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปมาเป็นแนวปฏิบัติ เช่น การสืบสวนข้อเท็จจริง หรือการสอบสวนวินัย เฉพาะในสาระสำคัญ เช่น การสอบและบันทึกปากคำพยานบุคคล การประชุมคณะกรรมการชุด ๑ เพื่อพิจารณามีมติในประเด็นต่าง ๆ ต้องครบองค์ประชุมหรือมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมด มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการที่ไม่เห็นด้วยให้ทำความเห็นแย้งไว้

เมื่อคณะกรรมการชุด ๑ รวบรวมพยานเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพียงพอแล้ว ให้ทำรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพร้อมต้นฉบับ ซึ่งในรายงานผลการสอบจะต้องมี ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานสนับสนุนข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นของคณะกรรมการในสาระสำคัญ ดังนี้ ความเสียหายเกิดจากสาเหตุใด ประเมินค่าความเสียหายเป็นเงินจำนวนเท่าใด และมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

๑.๓ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดพร้อมเอกสารหลักฐานที่เป็นต้นฉบับแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๓.๑ หากเห็นว่าเป็นกรณีไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ให้ลงความเห็นไว้ท้ายสำนวน แล้วให้รายงานผลพร้อมเอกสารต้นฉบับไปสพฐ. เพื่อสพฐ. จักได้รายงานไปตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓.๒ หากเห็นว่าเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตาม ข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบคำสั่ง สพฐ.ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (ต่อไปนี้จะใช้คำว่าคณะกรรมการชุด ๒)

หน้าที่ของคณะกรรมการชุด ๒ เพื่อสอบหาตัวเจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดเชย

กระบวนการดำเนินการของคณะกรรมการชุด ๒ ใช้แนวทางปฏิบัติเดียวกับกระบวนการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดชุด ๑ แต่ให้มีเพิ่มคือ ต้องให้โอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

การจัดทำรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดชุด ๒ นี้ให้มีสาระสำคัญ ดังนี้ ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานสนับสนุนข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ความเห็นของคณะกรรมการ โดยเฉพาะประเด็นผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ ดังนี้

ก. หากเห็นว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้ เจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งต้องเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้มีกำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น (มาตรา ๑๐)

ข. หากเห็นว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่และเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้แยกพิจารณา ๒ กรณี ดังนี้

- หากเห็นว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยประมาท เลินเล่อธรรมดา เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบ

- หากเห็นว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบ (มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) ซึ่งต้องเรียกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่กำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น (ตามมาตรา ๑๐)

๑.๓.๓ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงทางละเมิด ชุด ๒ ให้วินิจฉัยสั่งการว่า มีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ มีใครบ้างและเป็นจำนวนเท่าใด แล้วรายงานไปกระทรวงการคลังภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ แต่ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๔๙ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

- หากความเสียหายที่หน่วยงานของรัฐเข้าเกณฑ์ไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบแต่จะต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดให้ทราบทุกกระยะ ๓ เดือน และต้องออกคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มิควรวินิจฉัยโดยแจ้งเหตุผลและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ต้องรับผิดชอบทราบด้วย หากมีการชดใช้หรือไม่ชดใช้ให้รายงานสพฐ.โดยด่วน

ในกรณีเจ้าหน้าที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกฟ้องหน่วยงานของรัฐ ให้ดำเนินการโดยพิจารณาแยกเป็น ๒ กรณี คือ

๑. ความเสียหายที่มีได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเข้ามาเป็นคู่ความในคดี และขอให้ศาลยกฟ้องหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๗)

๒. ความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้แจ้งพนักงานอัยการแถลงต่อศาลเพื่อให้เจ้าหน้าที่พ้นฐานะการเป็นคู่ความในคดี (มาตรา ๕)

๓. หากหน่วยงานของรัฐ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย (บุคคลธรรมดา) ให้ใช้สิทธิไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแล้ว

๒. กรณีเกิดความเสียหายแก่สถานศึกษา ให้นำวิธีดำเนินการกรณีเกิดความเสียหายแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาปรับใช้ได้ด้วยกัน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด (กรรมการชุด ๑)

ให้ส่งเอกสารที่เป็นต้นฉบับ ๑ ชุด และสำเนาอีก ๑ ชุด (รับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น) รายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ได้แก่

๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด
๒. รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดพร้อมความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน / ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. รายละเอียดความเสียหายและมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔. ภาพถ่ายความเสียหายที่เกิดขึ้น
๕. แผนผังแสดงบริเวณที่เกิดเหตุ
๖. บันทึกการสอบปากคำพยานบุคคลภายนอก ภายในและภายนอกแวดล้อมต่างๆ

** สำหรับกรณีดังต่อไปนี้ให้โรงเรียนจัดส่งเอกสาร ข้อเท็จจริงและหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเพิ่มเติม

ก. กรณีเกิดการโจรกรรมทรัพย์สิน

๑. สำเนาคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่เวร / ยาม / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๒. รายงานการปฏิบัติหน้าที่เวรยาม / การตรวจเวรยาม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๓. มาตรการป้องกันทรัพย์สินของทางราชการไม่ให้สูญหาย
๔. สำเนาแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน(ตร.)
๕. สำเนาสำนวนการสอบสวนของตำรวจพร้อมความเห็นของตำรวจ
๖. บันทึกการสอบปากคำของผู้อยู่เวรยามว่าได้ปฏิบัติอย่างไร
๗. ประมาณการค่าเสียหายเป็นเงิน

ข. กรณีเกิดอัคคีภัย

๑. สำเนาคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่เวร/ ยาม / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๒. รายงานการปฏิบัติหน้าที่เวร การตรวจเวร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๓. มาตรการป้องกันการเกิดอัคคีภัย
๔. สำเนารายงานผลการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและความเห็นของพนักงานสอบสวนเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน หรือวิทยาการ ตลอดจนความเห็นของพนักงานอัยการ
๕. ในกรณีเหตุเกิดจากไฟฟ้าลัดวงจรให้ส่งผลการสอบข้อเท็จจริงว่าก่อนเกิดเหตุหน่วยงานนั้นได้มีการเอาใจใส่ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าและสายไฟฟ้า ตลอดจนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง (หลักฐานบันทึกการตรวจเช็คอุปกรณ์ไฟฟ้า)
๖. สภาพข้อเท็จจริงอาคารที่เกิดเหตุตลอดจนอุปกรณ์ไฟฟ้า และสายไฟฟ้า
๗. ผลการสอบข้อเท็จจริง บุคคลดังต่อไปนี้
  - ผู้ปฏิบัติงานมีหน้าที่เวร / ยาม
  - บุคคลภายนอก (ถ้ามี) และกรณีแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่

พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ครั้งแรก (ถ้ามี) และ
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็น

๘. ประเมินการค่าเสียหายเป็นเงิน

ค. กรณีเกิดภัยธรรมชาติอื่น ๆ เช่น วัตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว

๑. สำเนาคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่เวร / ยาม / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
๒. รายงานการปฏิบัติหน้าที่เวร การตรวจเวร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๓. มาตรการป้องกันทรัพย์สินของทางราชการ กรณีการเกิดวัตภัย อุทกภัย

แผ่นดินไหวของหน่วยงาน

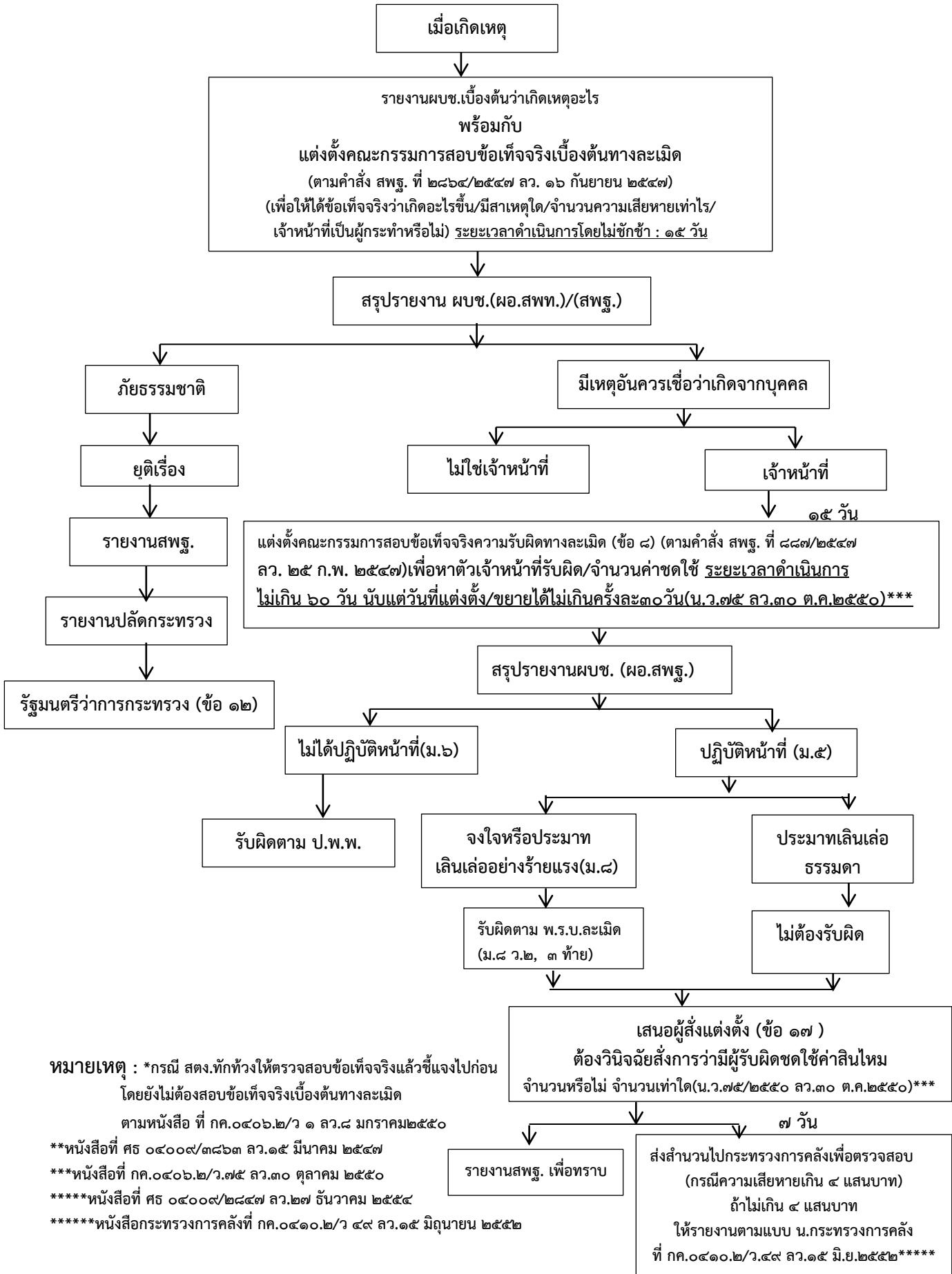
๔. รายงานความเสียหายของสถานที่ หรือบริเวณที่อยู่ใกล้เคียง
๕. ประเมินการค่าเสียหายเป็นเงิน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (กรรมการชุด ๒)

ให้ส่งเอกสารที่เป็นต้นฉบับ ๑ ชุด และสำเนาอีก ๑ ชุด(รับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น) และรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่นเดียวกับการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิดทุกประการ แต่ให้เพิ่มสาระสำคัญดังนี้

๑. เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม
๒. มีผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่
๓. ถ้ามี ใครบ้าง
๔. เป็นจำนวนเงินเท่าใด

แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด

หมายเหตุ : *กรณี สตง.ทักท้วงให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วชี้แจงไปก่อน โดยยังไม่ต้องสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ตามหนังสือที่ กค.๐๔๐๖.๒/ว ๑ ลว.๘ มกราคม ๒๕๕๐

**หนังสือที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๓๘๖๓ ลว.๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗
 ***หนังสือที่ กค.๐๔๐๖.๒/ว.๗๕ ลว.๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐
 ****หนังสือที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๘๔๗ ลว.๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔
 *****หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค.๐๔๑๐.๒/ว ๔๙ ลว.๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

(ตัวอย่าง)

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / โรงเรียน.....

ที่ ...../...(เลข พ.ศ.)

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด

.....

ด้วย โรงเรียน.....สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ได้เกิดความเสียหายขึ้น โดย.....

(ระบุนายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่นมีโจรกรรมทรัพย์สิน / ยานพาหนะอุบัติเหตุ / ถูกเพลิงไหม้ หรือเกิดภัยธรรมชาติ ได้แก่ วัตภัย อุทกภัย อัคคีภัย ไฟฟ้า ฯลฯ).....ได้รับความเสียหาย.....(ระบุมืออะไรบ้าง)

เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่า ความเสียหายเกิดจากสาเหตุใด มีผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนเท่าไร อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๒๘๖๔/๒๕๔๗ เรื่องมอบอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑.....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ

๒.....ตำแหน่ง.....กรรมการ

๓.....ตำแหน่ง.....กรรมการ/เลขานุการ

ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วแล้วรายงานผลให้ทราบ

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าคณะกรรมการ มีได้ทำหรือจัดให้ทำการใดๆซึ่งเป็นการล่อลวง
ขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใดๆ และข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง
จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการ

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....
ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ/เลขานุการ
(.....)

๒. พยานหลักฐาน

ก. พยานบุคคล

พยานบุคคลที่ ๑ ให้การสรุปได้ความว่า.....

.....
.....
.....

พยานบุคคลที่ ๒ ให้การสรุปได้ความว่า.....

.....
.....
.....

ฯลฯ

ข. พยานเอกสาร

๑.....

๒.....

๓.....

ฯลฯ

ค. พยานวัตถุ

๑.....

๒.....

๓.....

ฯลฯ

ง. พยานแวดล้อม

๑. (ภาพถ่ายหรือแผนผังหรือเอกสารอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจให้
เป็นหลักฐานสนับสนุนคำให้การหรือข้อต่อสู้ของผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน)

๒. (หลักฐานใบรับรองแพทย์ใช้เฉพาะกรณีเกี่ยวข้องกับหรือจำเป็น)

๓. (บันทึกคำให้การของบุคคลที่น่าเชื่อถืออื่น เช่น กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่อาจนำมาประกอบการพิจารณาความน่าเชื่อถือของเหตุความเสียหายที่เกิดขึ้นได้)

๓. ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด พิจารณาจาก
พยานหลักฐานแล้ว เห็นว่า.....(ความเห็นของคณะกรรมการต้องมีข้อเท็จจริงและ
ข้อกฎหมายที่แจ่มชัดและต้องมีพยานหลักฐานที่สนับสนุนประกอบด้วย).....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

และได้จัดส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด จำนวน.....แผ่นมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ/เลขาฯ
(.....)

(ตัวอย่าง)

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

ที่ ...../...(เลข พ.ศ.)

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

.....

ด้วย .....(ระบุข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นทางละเมิด).....ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/โรงเรียน.....ได้รับความเสียหาย.....(ระบุมีอะไรบ้าง).....รวมความเสียหาย จำนวน .....บาท

เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมีผู้ใดจะต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้เท่าไร อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๘๘๗/๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- ๑.....ตำแหน่ง.....ประธานกรรมการ
- ๒.....ตำแหน่ง.....กรรมการ
- ๓.....ตำแหน่ง.....กรรมการ/เลขานุการ

ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเคร่งครัด ให้แล้วเสร็จแล้วรายงานผลให้ทราบ

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

บันทึกการสอบสวน

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ตามคำสั่ง .....(หน่วยงาน).....ที่ ...../.....
ลงวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....

เรื่อง.....

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ .....

สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....

อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....โทร. ....สถานที่ทำงาน .....

.....ตั้งอยู่เลขที่ .....แขวง .....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

โทร. ....บัตรประจำตัว.....เลขประจำตัวประชาชน.....

ออกให้โดย .....เมื่อวันที่ .....เดือน .....

พ.ศ. ....หมดอายุวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำด้วยความสมัครใจและสัตย์จริง ดังนี้

๑. ....

.....

๒. ....

.....

๓. ....

.....

๔. ....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

ก. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้แจ้งให้ทราบว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม รวมทั้งการให้ถ้อยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

ข. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ค. ข้าพเจ้าได้อ่านบันทึกการสอบสวนฉบับนี้โดยตลอดแล้ว ขอรับรองว่าถูกต้องตรงตามที่ให้ถ้อยคำไว้ จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้พิมพ์/ผู้บันทึก
(.....)

รายงานผลการสอบสวน

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ตามคำสั่ง .....(หน่วยงาน).....ที่ ...../.....
ลงวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....

สถานที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

- ประเภทสำนวน .....
- เรื่อง.....
- ส่วนราชการ .....
- วันเวลาเกิดเหตุ วันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....เวลา .....น.
- สถานที่เกิดเหตุ .....
- สาระสำคัญในข้อเท็จจริงบางประการ
- ๑) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง
    - ๑.๑ นาย .....(ผู้ก่อเหตุ)
    - ๑.๒ นาย .....(ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง)
  - ๒) ความเสียหาย .....บาท (ตาย .....คน บาดเจ็บ .....คน)
  - ๓) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน วันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....
  - ๔) ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน/เพื่อดำเนินการต่อไป/ส่ง ปปช.
  - ๕) คำสั่งพนักงานอัยการ สั่งฟ้อง/งดการสอบสวน .....
  - ๖) คำพิพากษา ให้กรม./นาย .....รับผิดชอบใช้เงินจำนวน .....บาท/ยกฟ้อง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตามผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ ความเป็นมา / ผู้ตรวจสอบ/ร้องเรียน .....

.....

๑.๒ จากการตรวจสอบพบข้อเท็จจริง (ขั้นตอนที่กระทำผิด)ว่า.....

.....

๑.๓ ขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกตั้ง .....

.....

๒. ผู้เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ นาย .....ตำแหน่ง .....(ผู้ก่อเหตุ)

ให้ถ้อยคำว่า .....

.....

๒.๒ นาย .....ตำแหน่ง .....(ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง)

ให้ถ้อยคำว่า .....

.....

๒.๓ นาย .....ตำแหน่ง .....(พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์)

ให้ถ้อยคำว่า .....

.....

๒.๔ นาย .....ตำแหน่ง .....(พยานแวดล้อมอื่น

ที่เห็นว่าสำคัญและมีผลต่อการพิจารณา) ให้ถ้อยคำว่า .....

.....

๓. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

๓.๑ เอกสาร ได้แก่ .....

๓.๒ หลักฐานอื่น ๆ ได้แก่ .....

๔. ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

๔.๑ กฎหมาย / ระเบียบ / คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ พระราชบัญญัติ .....มาตรา .....บัญญัติว่า

.....

๔.๑.๒ ระเบียบ .....ข้อ .....กำหนดว่า “.....

.....

๔.๑.๓ มติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ .....แจ้งตามหนังสือ .....
ที่ ...../ .....วันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....กำหนดสาระสำคัญโดยสรุปว่า

.....

๔.๑.๔ คำสั่งกระทรวง .....ที่ ...../.....ลงวันที่.....เดือน .....
พ.ศ. ....กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ .....

๔.๒ คำพิพากษาศาล .....คดีหมายเลขแดงที่ ...../.....ลงวันที่.....
เดือน .....พ.ศ. ....วินิจฉัยโดยสรุปว่า .....

๔.๓ กรม .....มีหนังสือที่ ...../.....ลงวันที่ .....เดือน .....
พ.ศ. ....ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า .....

๔.๔ ผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น สรุปได้ว่า .....

๔.๕ ผลการสอบสวนทางวินัย สรุปได้ว่า .....

๔.๖ ความเห็นพนักงานสอบสวน/วิทยาการ/ผู้เชี่ยวชาญ .....สรุปได้ว่า .....

๔.๗ นาย .....(ผู้ต้องรับผิด) มีหนังสืออุทธรณ์ลงวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....
สรุปได้ความว่า .....

๕. ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

(เหตุผลประกอบการพิจารณา) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ความเห็น – มีผู้ต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด) .....

.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ความเห็นผู้สังเกตตั้ง

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้สังเกตตั้ง
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

~ 68 ~